

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА
У КРАГУЈЕВЦУ

Факултет медицинских наука
Универзитет у Крагујевцу
Наставно-научном већу

ПРИМЉЕНО: 17. 04. 2026			
Оп. јед.		Прилог	Вредност
05	4220		

Предмет: Приговор на извештај Комисије за оцену завршене докторске дисертације кандидата Милоша Крстића, под називом „Ефекти истовремене примене хипербаричне терапије кисеоником и екстракта биљке *Filipendula ulmaria* (L.) Maxim. у експерименталном моделу термичке повреде коже пацова“

ПРИГОВОР

Поводом извештаја Комисије за оцену завршене докторске дисертације кандидата Милоша Крстића, сматрам да је неопходно отворити више суштинских питања у вези са научном засноваошћу, методолошком оправданошћу, оригиналношћу и медицинском релевантношћу предложеног истраживања.

Пре свега, поставља се питање у којој мери је предметна дисертација заиста конципирана у оквиру медицинских наука, а у којој мери се ради о истраживању које је по својој природи превасходно експериментално, претклиничко и ближе домену ветеринарске медицине и основних биомедицинских истраживања. Сам наслов дисертације јасно указује да је истраживање спроведено на експерименталном моделу термичке повреде коже пацова, што отвара легитимну дилему у којој мери се резултати таквог рада могу непосредно представити као допринос клиничкој медицини, а посебно хипербаричној медицини.

Нарочито је нејасно на основу чега је успостављена научно убедљива и методолошки оправдана веза између хипербаричне терапије кисеоником, која је јасно дефинисана терапијска процедура у оквиру хипербаричне медицине, и примене екстракта биљке *Filipendula ulmaria*. Остаје неразјашњено да ли је ова комбинација заснована на јасној патофизиолошкој хипотези, претходним релевантним претклиничким и клиничким доказима, или се ради о спајању два концепта без довољно јаког научног утемељења. Другим речима, потребно је јасно образложити због чега се управо ова биљка доводи у везу са хипербаричном терапијом и какав је њен стварни значај у оквиру теме која претендује да припада области хипербаричне медицине.

Додатно, поставља се питање да ли је истраживачки дизајн такве врсте да омогућава извођење поузданих и научно валидних закључака о потенцијалној синергији истовремене примене хипербаричне терапије и биљног екстракта. Да би се говорило о оригиналном научном доприносу, није довољно само комбиновати два различита приступа у једном експерименталном моделу, већ је неопходно показати да та комбинација почива на јасно дефинисаној хипотези, да је методолошки доследно испитана и да резултати имају шири научни и медицински значај.

Посебно је важно нагласити да истраживање на пацовима, само по себи, не може аутоматски бити представљено као непосредан допринос клиничкој медицини. Напротив, потребно је јасно разграничити претклинички ниво истраживања од клиничке примене. У

супротно, стиче се утисак да се експериментални рад на животињама покушава представити као довољан доказ медицинске вредности, без адекватне дискусије о ограничењима екстраполације добијених резултата на хуману популацију.

Такође, остаје отворено питање да ли кандидат, на основу своје биографије, библиографије и укупног научног профила, поседује довољну компетентност за самостално вођење овако комплексног истраживања које укључује експериментални рад на животињама, моделовање термичке повреде, примену хипербаричне терапије и анализу ефеката биљног екстракта. Комисија би морала јасно и недвосмислено да образложи у чему се огледа лични и оригинални научни допринос кандидата, а шта представља допринос ментора, сарадника и других учесника у истраживању.

С тим у вези, потребно је разјаснити и следеће:

- У чему се конкретно огледа оригинални научни допринос кандидата Милоша Крстића?
- На основу којих претходних научних доказа је успостављена веза између *Filipendula ulmaria* и хипербаричне терапије кисеоником?
- Да ли је реч о јасно постављеној научној хипотези или о методолошки недовољно утемељеној комбинацији различитих приступа?
- У којој мери резултати добијени на пацовима могу бити релевантни за област клиничке медицине, а нарочито за хипербаричну медицину?
- Да ли постоје сва неопходна одобрења етичких тела за спровођење оваквог истраживања на животињама?
- Да ли је кандидат лично учествовао у свим кључним сегментима експерименталног рада, или је његова улога била само делимична?
- Да ли формулације у дисертацији попут „нашег истраживања“, јасно указују на стварни обим личног доприноса кандидата?
- На основу чега Комисија закључује да ова дисертација представља заокружен, оригиналан и медицински релевантан научни рад, а не претежно експериментално истраживање ограничене применљивости?

Закључно, сматрам да Комисија у свом извештају није у довољној мери разјаснила суштинска питања која се тичу научне логике истраживања, његове припадности области медицинских наука, оправданости повезивања хипербаричне терапије са биљним екстрактом *Filipendula ulmaria*, као ни стварног домета добијених резултата. Без прецизног и аргументованог одговора на ова питања, остаје озбиљна сумња у то да ли дисертација у предложеном облику испуњава критеријуме оригиналног научног рада у области медицинских наука.

У Крагујевцу, 15.04.2026. године

Боривоје Мирковић